

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 230.549 van 17 maart 2015
in de zaak A. 209.959/IX-8175**

In zake : Jan SCHERPENBERG
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Thomas Eyskens en Arne Vandaele
kantoor houdend te 1000 Brussel
Bischoffsheimlaan 36
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van
Justitie
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten David D'Hooghe en Filip Lahaye
kantoor houdend te 1000 Brussel
Loksumstraat 25
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partijen:

1. Christine MAGINELLE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Patrick Hofströssler, Aube Wirtgen en
Heleen Vandermeersch
kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 99
bij wie woonplaats wordt gekozen
2. Luc PAUWELS
3. Patrick GIELEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Damien Jans
kantoor houdend te 1170 Brussel
Terhulpesteenweg 177/6
bij wie woonplaats wordt gekozen
4. Steven TANGHE
5. Michel DE MÛELENAERE
6. John BAELE
7. Filip VANDENBRANDEN

8. Johan VANDEVELDE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Barteld Schutyser
kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 99
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 27 augustus 2013, strekt tot de nietigverklaring van acht koninklijke besluiten van 17 juni 2013 waarbij respectievelijk Christine Maginelle, Luc Pauwels, Steven Tanghe, Michel De Mûelenaere, John Baelde, Patrick Gielen, Filip Vandenbranden en Johan Vandevelde worden benoemd tot gerechtsdeurwaarder.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Christine Maginelle, Luc Pauwels, Steven Tanghe, Michel De Mûelenaere, John Baelde, Patrick Gielen, Filip Vandenbranden en Johan Vandevelde hebben verzoekschriften tot tussenkomst ingediend. Hun tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 8 oktober 2013. De tussenkomende partijen hebben een memorie ingediend.

Eerste auditeur Geert De Bleeckere heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij, de verwerende partij en de tussenkomende partijen hebben een laatste memorie en een aanvullende laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 9 maart 2015.

Kamervoorzitter Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Thomas Eyskens, die verschijnt voor de verzoekende partij, advocaat David D’Hooghe, die verschijnt voor de verwerende partij, advocaat Aube Wirtgen, die verschijnt voor de eerste tussenkomende partij, advocaat Karel Mortier, die *loco* advocaat Damien Jans verschijnt voor de tweede en de derde tussenkomende partij en advocaat Barteld Schutyser, die verschijnt voor de vierde tot de achtste tussenkomende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Geert De Bleeckere heeft advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. In het Belgisch Staatsblad van 1 juni 2012 worden acht vacante betrekkingen bekendgemaakt voor het ambt van gerechtsdeurwaarder in het gerechtelijk arrondissement Brussel. Verzoeker en de tussenkomende partijen stellen zich hiervoor kandidaat. In totaal postuleren 43 kandidaten.

Bij afzonderlijke koninklijke besluiten van 17 juni 2013 worden de tussenkomende partijen benoemd tot gerechtsdeurwaarder in het gerechtelijk arrondissement Brussel.

IV. Regelmatigheid van de rechtspleging

Probleemstelling

4.1. Het bestreden koninklijk besluit waarbij Luc Pauwels wordt benoemd overweegt “dat betrokkene zijn getuigschrift hoger secundair onderwijs heeft behaald in de Franse taal op 30 juni 1994 en [...] houder is van het getuigschrift van de kennis van de Nederlandse taal, afgeleverd door het Ministerie van Justitie op 3 december 1996”.

Het bestreden koninklijk besluit waarbij Patrick Gielen wordt benoemd overweegt “dat betrokkene zijn diploma van licentiaat in de rechten heeft behaald in de Franse taal op 2 juli 1999 en [...] houder is van het getuigschrift van de kennis van de Nederlandse taal, afgeleverd door het Ministerie van Justitie op 4 december 2001”.

4.2. Ondervraagd over de weerslag van deze vaststelling op het gebruik van de talen door deze tussenkomende partijen in het geding voor de Raad van State, betogen zij in hun aanvullende laatste memorie dat zij met toepassing van artikel 66 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State over de vrijheid van taalkeuze beschikken bij het opstellen van hun verzoekschriften. Als gerechtsdeurwaarder mogen zij dan wel een openbaar ambtenaar zijn die met een deel van het openbaar gezag is bekleed, zij bewegen zich hoofdzakelijk in de sfeer van de privaatrechtelijke verhoudingen. Zij verwijzen naar advies 21.513/8 van de afdeling Wetgeving van de Raad van State van 5 mei 1992 over een voorstel van decreet ‘houdende het taalgebruik inzake voor het publiek bestemde mededelingen van notarissen en gerechtsdeurwaarders’ (*Parl.St. Vlaamse Raad B.Z. 1992, nr. 61/2*).

Zij merken voorts op dat voor het taalgebruik door de organen van de Raad van State artikel 60 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moet worden toegepast aangezien zij titularis zijn van een ambt als bedoeld in

artikel 54, wat met zich meebrengt dat de zaak met toepassing van artikel 61, 4°, van dezelfde wetten verwezen moet worden naar de tweetalige kamer.

4.3. De verwerende partij en de overige tussenkomende partijen verklaren zich voor dit aspect van de zaak te zullen gedragen naar de wijsheid van de Raad van State.

4.4. Volgens verzoeker hebben de twee betrokken gerechtsdeurwaarders een nietig verzoek tot tussenkomst ingediend, zodat er ook geen aanleiding is om de zaak naar de tweetalige kamer te verwijzen. In ondergeschikte orde evenwel, argumenteert verzoeker dat de gerechtsdeurwaarder geen ambtenaar in overheidsdienst is, maar een beoefenaar van een vrij beroep. Ook in die hypothese is er geen aanleiding tot verwijzing naar de tweetalige kamer, aldus verzoeker. Tot slot wijst verzoeker erop dat gerechtsdeurwaarders pas sinds een wetswijziging van 2014 tot een taalrol behoren; voordien waren de vereisten inzake taalkennis voor de benoeming van een gerechtsdeurwaarder in het gerechtelijk arrondissement Brussel gestoeld op een gelijkwaardigheid van de beide landstalen.

Beoordeling

5. De Raad van State onderzoekt eerst in welke taal de zaak overeenkomstig de artikelen 52 tot 63 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State door de afdeling Bestuursrechtspraak moet worden behandeld, om daarna in te gaan op de vraag welke taal de tussenkomende partijen Luc Pauwels en Patrick Gielen voor de Raad moeten of mogen gebruiken.

6. De gerechtsdeurwaarder is een openbaar ambtenaar die aan een statuut met een tweevoudig karakter is onderworpen. Hij oefent zijn functie uit als beoefenaar van een vrij beroep, maar hij oefent tezelfdertijd een openbaar ambt uit, aangezien hij krachtens de wet onder meer bevoegd is om met dwang de gerechtsbevelen en de vonnissen uit te voeren en hij aldus een deel van de openbare macht uitoefent. Als ministerieel ambtenaar is de gerechtsdeurwaarder hulporgaan

van de uitvoerende en van de rechterlijke macht. Tot zijn hoofdopdracht wordt gerekend medewerking te verlenen aan de uitvoering van de openbare dienst van het gerecht. Voor sommige van zijn opdrachten beschikt hij over een wettelijk monopolie.

De Raad van State is om die redenen van oordeel dat de gerechtsdeurwaarder voor de toepassing van artikel 54 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State te beschouwen is als een ‘ambtenaar in overheidsdienst’ in de zin van dat artikel.

7.1. Voormeld artikel 54 luidt:

“Wanneer het verzoek, het beroep tot nietigverklaring of het cassatieberoep uitgaat van een ambtenaar in overheidsdienst en betrekking heeft op een beslissing waarbij de individuele rechtstoestand van deze ambtenaar bepaald of zijn statuut geregeld wordt, dan wordt de taal waarin de zaak moet behandeld worden bepaald op grond van de navolgende criteria, in de opgegeven volgorde: 1° het eentalig gebied waarin de ambtenaar zijn ambt uitoefent; 2° de taalrol waartoe hij behoort; 3° de taal waarin hij zijn toelatingsexamen heeft afgelegd; 4° de taal van het diploma of getuigschrift dat hij voor zijn benoeming heeft moeten overleggen; 5° de taal van de akte waarbij de zaak werd ingediend.”

7.2. De in geding zijnde ambten van gerechtsdeurwaarder worden uitgeoefend in het gerechtelijk arrondissement Brussel en deze gerechtsdeurwaarders behoren niet tot een taalrol, noch werden zij na het afleggen van een toelatingsexamen benoemd, zodat de criteria bedoeld in artikel 54, 1° tot 3°, niet ter zake zijn.

7.3. Bijgevolg wordt op grond van artikel 54, 4°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State de taal waarin de zaak door de organen van de Raad van State moet worden behandeld bepaald door de taal van het diploma of getuigschrift dat de betrokkene voor zijn benoeming heeft moeten overleggen.

7.4. Het voorliggende beroep, ingeleid door een kandidaat die het bedoelde diploma heeft behaald in het Nederlands, is bijgevolg gelet op de artikelen 54 en 60 van dezelfde gecoördineerde wetten initieel terecht aan een kamer toegewezen die de zaak in het Nederlands behandelt.

Die zaak wordt met toepassing van artikel 61, 4°, van dezelfde wetten naar de tweetalige kamer verwezen, wanneer de titularis wiens rechtstoestand geregeld wordt, op regelmatige wijze tussenkomt, waardoor de toepassing in zijn hoofd van de in artikel 54 vermelde criteria het verplicht gebruik van een andere taal dan die waarin de zaak met toepassing van artikel 60 zou moeten worden behandeld, tot gevolg heeft.

De regelmatige tussenkomst van de gerechtsdeurwaarder waarvan de individuele rechtstoestand geregeld wordt en die is benoemd op grond van een diploma of getuigschrift dat in de Franse taal is gesteld, leidt dan ook tot de verwijzing naar de tweetalige kamer.

8. Een gerechtsdeurwaarder kan in een beroep met betrekking tot zijn eigen rechtstoestand niet optreden als een gewone particulier die vrij de taal mag kiezen waarin, wat hem betreft althans, de procedurestukken worden opgesteld.

De zienswijze van deze tussenkomende partijen, dat de zaak behandeld moet worden door de tweetalige kamer op grond van het voorwerp van het beroep – de regeling van de individuele rechtstoestand van Brusselse gerechtsdeurwaarders die het diploma of getuigschrift in het Frans hebben behaald – terwijl zij zelf over de vrijheid van taalgebruik beschikken om voor de Raad van State te verschijnen, kan niet worden bijgevalen. Zoals de Raad van State reeds oordeelde in zijn arresten nr. 38.153 van 25 november 1991 en nr. 38.431 van 8 januari 1992, kan de wetgever bij het vaststellen van de regeling van het gebruik der talen voor de Raad van State en door degenen die zich tot hem kunnen wenden,

niet worden geacht een zo intern tegenstrijdige regeling bedacht en gewild te hebben.

In dat verband zij nog vastgesteld dat alle voorbereidende stukken met betrekking tot de benoeming van Patrick Gielen en van Luc Pauwels in het Frans zijn gesteld: hun kandidaatstelling, de communicatie tussen de minister en de adviesverlenende instanties en de adviezen van de raad van de arrondissementskamer, van de procureur-generaal en de procureur des Konings.

9. Dat de gerechtsdeurwaarder voor zijn voor het publiek bestemde mededelingen niet is onderworpen aan de bestuurstaalwetten, is voor de beoordeling van het taalgebruik van de rechtspleging voor de Raad van State niet ter zake.

10. Louter ten overvloede merkt de Raad van State op dat de voorgaande gedachtegang spoort met zijn arresten, uitgesproken door de tweetalige kamer, nr. 167.294 van 30 januari 2007, nr. 203.280 van 26 april 2010 en nr. 210.666 van 25 januari 2011.

11. Samengevat: uit artikel 64, tweede lid, artikel 60 en artikel 54, 4°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State vloeit voort dat een gerechtsdeurwaarder in een beroep over zijn benoeming als ambtenaar in overheidsdienst die zijn ambt uitoefent in het gerechtelijk arrondissement Brussel, zijn verzoek tot tussenkomst en iedere memorie in het Frans moet opstellen indien het diploma of het getuigschrift dat hij voor zijn benoeming heeft moeten overleggen in het Frans is gesteld.

In dat geval wordt een aanvankelijk in het Nederlands te behandelen zaak met toepassing van artikel 61, 4°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State naar de tweetalige kamer verwezen. Uit diezelfde bepaling volgt echter dat die verwijzing slechts aan de orde is indien de titularis wiens rechtstoestand geregeld wordt, “op regelmatige wijze in de zaak tussenkomt”.

Het valt bijgevolg de kamer toe die initieel de zaak toegewezen kreeg, om zich over de regelmatigheid van de tussenkomst uit te spreken.

12. Het verzoek tot tussenkomst en ook alle latere procedurestukken uitgaande van de tussenkomende partijen Luc Pauwels en Patrick Gielen zijn in het Nederlands gesteld.

Hun verzoek is nietig.

13. Krachtens artikel 65, derde lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moet aan de tussenkomende – thans weer: belanghebbende – partijen een nieuwe termijn worden toegekend voor het indienen, eventueel, van een in de voorgeschreven taal opgesteld verzoek tot tussenkomst.

14. Om de procedure evenwel niet meer dan nodig te vertragen, past het om de belanghebbende partijen die zouden beslissen een verzoek tot tussenkomst in te dienen, te bevelen om dadelijk ook hun opmerkingen te laten gelden, zodat het verzoek tot tussenkomst kan gelden als memorie.

BESLISSING

1. Het verzoek tot tussenkomst van Luc Pauwels en het verzoek tot tussenkomst van Patrick Gielen zijn nietig.

2. De Raad van State heropent het debat.

3. Luc Pauwels en Patrick Gielen beschikken over een termijn van dertig dagen na de ontvangst van dit arrest, om een verzoekschrift tot tussenkomst in te dienen en om in dit verzoekschrift hun opmerkingen te laten gelden.

4. De zaak wordt opnieuw opgeroepen op de openbare terechtzitting van 4 mei 2015, om 10.00 uur.

5. Luc Pauwels en Patrick Gielen worden verwezen in de kosten van de verzoeken tot tussenkomst, begroot op 250 euro, elk voor de helft.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 17 maart 2015, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren,	kamervoorzitter,
Bruno Seutin,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,
bijgestaan door	
Tiny Temmerman,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Tiny Temmerman

Geert Van Haegendoren